

ЧЕРВОНА КАЛИНА

19

49

SEMIEN MACALAG
48 1/2 WAKEMAN AVE.
NEWARK 4, NEW JERSEY

З М І С Т:

ЧАСТИНА I.

Богдан Береза „Бо лиш тобі...”	4—20
Календар в історичним	4—20
Поїзд зо скитальцями в Словаччині — 1944	30
Адреси Українських Комітетів у світі	3 — 30
Поштова тарифа	30
Пластунка-бджілка	36
Пригадаймо наших співців	37
3 народніх приказок	

ЧАСТИНА II.

Віночок „Червоної Калини” — ювіл. збір.	41
Ратуша у Львові (світлина)	42
1914—1949 — від редактора	43—44
М. Угрин-Безгрішний „Хто це УСС?”	45—57
Р. Купчинський „На недавнім побоевищі”	50
Січові Стрільці у Києві	50
Усууси мовлять	60
„Пресора Кватира” УСС	69—70
Йосип Мошура „Світлина комбатантів”	74
Преса УСС до 1-го листопада 1918. р.	75—76
Гурток УСС на Святі Маківки	
Фрайман — 1948	77
Братство УСС	78—80
Л. Козар „Базар”	81
Марш Українських Військовиків	82—84
Дрібні жарти з ілюстраціями	85—90

**ІЛЮСТРОВАНІЙ
КАЛЕНДАРЕЦЬ**

**„ЧЕРВОНОЇ
КАЛИНИ“**

з ювілейною
літературно-історичною збіркою
(35-річчя виступу У.С.С. — 1914—1949)

НА РІК

1949

diasporiana.org.ua

Видавництво „ЧЕРВОНА КАЛИНА“

Головний склад:
Кооператива „САМОПОМІЧ“
Мюнхен — Фрайман

Технічними засобами Видав. Спілки
«Українське Слово» — Регенсбург

Богдан Бора

БО ЛИШ ТОБІ!

Тобі, як Правді, ми покірні,
Тобі рабство заприсягли,
Тобі вовік будемо вірні,
В Твоє ярмо себе впрягли.

Бо лиш Тобі царем нам бути,
Тобі, який на світ прийшов —
За правду, в час як кривда люта
Свій верх взяла, пролити кров.

Тобі хвалу возносим, Христе,
Що зірку Правди нам зіслав,
Яка веде нас крізь тернисте
Життя — на Хрест — під гук
[літавр!]

Тобі хвалу возносим присно
Широко, як широкий світ,
Бо лиш Тебе хвалити чесно!
Христос Раждається! — Славить!

ЛИСТОПАД 1948

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	19	П	Йоїля пр. і Уара мч.	Всіх святих
2	20	В	Артемія вмч.	Задушний день
3	21	С	Іларіона прп.	Губерта
4	22	Ч	Аверкія еп., 17 мол.	Карла Боромея
5	23	П	Якова ап.	Захарії і Елис.
6	24	С	Арети мч.	Леонарда
7	25	Н	20 Н. по З. св. Д.	24 Н. по Зел.
8	26	П	Димитрія вмч.	Готфріда
9	27	В	Нестора мч.	Теодора
10	28	С	Параскеви мч.	Андрея
11	29	Ч	Анастазії Р. прмч.	Мартина
12	30	П	Зиновія і Зиновії мч.	Аврелія
13	31	С	Стахія, Амплія, Урв.	Станислава
14	1	Н	21 Н. по З. св. Д.	25 Н. по Зел.
15	2	П	Акіндіна і прч. мч.	Леопольда
16	3	В	Акепсіма і Йос. мч.	Едмунда
17	4	С	Йоанікія В. прп.	Саломеї
18	5	Ч	Галактіон. і Єпістім.	Максима
19	6	П	Павла археп.	Єлисавети
20	7	С	Іерона мч.	Фелікса з В
21	8	Н	22 Н. , Арх. Мих.	26 Н. по Зел.
22	9	П	Онисиф. і Порф. мч.	Кекилії
23	10	В	Ераста, Олімпа і прч.	Климента
24	11	С	Міни, Вікт. і Вінк.	Івана від хрест
25	12	Ч	† Йосафата свщмч.	Катерини
26	13	П	† Івана Золот. археп.	Конрада
27	14	С	† Филипа ап.	Леонарда
28	15	Н	23 Н. по З. св. Д.	1 Н. Адвенту
29	16	П	† Матея ап. і ев.	Сатурніна
30	17	В	Григорія еп.	Андрея

ГРУДЕНЬ 1948

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	18	С	Платона і Романа	Діодора
2	19	Ч	Авдія пр., Варл. мч.	Бібіяни
3	20	П	Предпр. В., Григ. Д.	Франца Ксав.
4	21	С	Введення в Хр. Бог.	Варвари
5	22	Н	24 Н. по З. св. Д.	2 Н. Адвенту
6	23	П	Амфілоха і Григ. еп.	Николая
7	24	В	Катерини вмч.	Амврозія
8	25	С	Климента і Петра	Неп. Зач. П. Д.
9	26	Ч	Аліція прп.	Валерії
10	27	П	Якова і Паллад. прп.	Пр. Діви Лео
11	28	С	Стефана і Іринар. мч	Дамазія
12	29	Н	25 Н. по З. св. Д.	3 Н. Адвенту
13	30	П	† Андрея Первоз. ап.	Лукії
14	1	В	Наума пр.	Арсенія
15	2	С	Аввакума пр.	Іриней
16	3	Ч	Софонія пр.	Аделі
17	4	П	Варвари вмч.	Олімпії
18	5	С	† Сави Освщ. прп.	Граціяна
19	6	Н	26 Н. по З., Никол.	4 Н. Адвенту
20	7	П	Амврозія еп.	Урбана
21	8	В	Пре. Н. З. Пат. прп.	Томи
22	9	С	Неп. Зачатіє П. Б.	Зенона
23	10	Ч	Міни., Ермог., Євгр.	Вікторії
24	11	П	Данила Стовп. прп.	Адама і Еви
25	12	С	Спирідона прп.	Різдво Христ.
26	13	Н	27 Н. по З. Д. і Пр.	Н. по Р. Хр.,
27	14	П	Тирса, Левкія, Філ.	Івана
28	15	В	Елевтерія свщмч.	Дітей у Вифл.
29	16	С	Агея пр.	Томи, Давида
30	17	Ч	Даниїла пр. і 3 мол.	Євгена, Савина
31	18	П	Севастіяна	Сильвестра

СІЧЕНЬ 1949

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	19	С	Груд. 1948. Боніфат.	Новий Рік
2	20	Н	Св. От., Ігн. Бог. мч.	Макарія
3	21	П	Юліяни мч.	Геновефи
4	22	В	Анастасії, вмч.	Тита
5	23	С	10 мч. у Криті	Телефора
6	24	Ч	Нав. Р. Хр., Євгенії	Трьох Царів
7	25	П	Різдво Христове	Валентина
8	26	С	Соб. Пр. Бог. і Йос.	Северина
9	27	Н	Стеф. Пмч. Н. п. Р.	Мартина
10	28	П	Мч. у Нікомедії с.	Івана Дамаск.
11	29	В	Діт. уб. у Вифл.	Альойзія
12	30	С	Анізії мч.	Гонорати
13	31	Ч	Мелянії Римлянки	Петра
14	1	П	Н. Р. Обр. Гл. Вас.	Антонія
15	2	С	Сильвестра П. Р.	Маркила
16	3	Н	пер. Пр. Мал. Гордія	Павла п.
17	4	П	Собор 70 Апостолів	Ім'я Ісуса
18	5	В	Навеч. Богоявлення	Ілярія
19	6	С	Богояв. Госп. (Йорд.)	Генриха еп.
20	7	Ч	Собор Івана Хрест.	Фабіяна
21	8	П	Юрія й Омеляна	Агнички
22	9	С	Поліевкта мч.	Вінкентія
23	10	Н	По Просвіщ. Гр. еп.	Об. П. Д. М.
24	11	П	Теодосія пр. Вел.	Тимотея
25	12	В	Тетяни мч.	Нав. Павла
26	13	С	Єрмила і Стратоніка	Полікарпа
27	14	Ч	Отців уб. в С. і Р.	Івана Золот.
28	15	П	Преп. Павла й Івана	Карла В.
29	16	С	Поклін вер. св. Пет.	Франца С.
30	17	Н	Антонія В. преп.	Мартина
31	18	П	Атаназ., Кир., Ксенії	Петра з Ноль

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

Січень

14. I. 1649 — триумфальний в'їзд гетьмана Богдана Хмельницького до Києва після перемоги над Польщею.
21. I. 1803 — смерть останнього гетьмана України Кирила Розумовського.
22. I. 1918 — проголошення Четвертого Універсалу Української Центральної Ради про самостійність України на Софійському майдані в Києві.
22. I. 1919 — проголошення об'єднання всіх українських земель на Софійському майдані в Києві.
29. I. 1918 — героїчний бій української молоді під Крутами.
31. I. 1948 — почався перший З'їзд Українських Січових Стрільців на скитальщині, в Регенсбурзі, під проводом Кошового Отамана УСС Д-ра Никифора Гірняка.

ЛЮТЕНЬ

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	19	В	Макаря	Ігнатія
2	20	С	Євтимія	Марії Громн.
3	21	Ч	Максима ісп.	Блажея
4	22	П	Тимотея апост.	Вероніки
5	23	С	Климента свмч.	Агафії
6	24	Н	32 н. по з. св. Духа	5 н. по 3 кор.
7	25	П	† Григорія Богосл.	Ромуальда
8	26	В	Ксенофонта	Івана з Моти
9	27	С	† Івана Золот.	Аполонії
10	28	Ч	Єфрема Сир.	Схоластики
11	29	П	П. м. Ігнатія Б.	Євфрозини
12	30	С	С. св. ВВ. Гр. Ів. З.	Євлягії
13	31	Н	Про митаря і фар.	6 н. по 3 кор.
14	1	П	Трифона мч.	Валентина
15	2	В	Стрітіння Госп.	Фавстини
16	3	С	Симеона і Анни	Юліяни
17	4	Ч	Ісидора прп.	Флявія
18	5	П	Агафії, Теодосія	Константина
19	6	С	Вукола прп. єп.	Конрада
20	7	Н	Про блудного сина	Нед. м'ясопуст
21	8	П	Теодора стр., Захар.	Елеонори
22	9	В	Нияифора	Фелікса
23	10	С	Харлампія, Порфир.	Романа
24	11	Ч	Уласа втч.	Матея
25	12	П	Мелетія арх. Євг.	Анастасії
26	13	С	Мартиніяна прп.	Олександра
27	14	Н	Нед. м'ясопуст.	Нед. Запусна
28	15	П	Онисима ап.	Теофіля

Лютий

8. II. 1918 — Центральні Держави визнали незалежну Українську Державу.
9. II. 1918 — підписання миру в Бересті між Центральними Державами й Україною.
12. II. 1939 — відбулися вибори до першого Сейму Карпатської України.
25. II. 1871 — народини української поетки Лесі Українки.
27. II. 1664 — під Новгородом Сіверським Польща замордувала козацького полковника Івана Богуна.

БЕРЕЗЕНЬ

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	16	В	Памфіла вмч.	Альбіна
2	17	С	Теодора вмч.	Попел. Галини
3	18	Ч	Льва папи	Кунегунди
4	19	П	Архипа й Филім.	Казимира
5	20	С	Льва еп., мч. Садока	Віктора
6	21	Н	Нед. сиропустна	Нед. Вступна
7	22	П	Євгена вор.	Томи з А.
8	23	В	Полікарпа свщм.	Івана Б.
9	24	С	† 1 і 2. В.Ч.Г. Ів. Хр.	Францішка
10	25	Ч	Тараса еп.	40 мучеників
11	26	П	Порфирія еп.	Константина
12	27	С	Прокопа Декоп.	Григора
13	28	Н	1 н. пост., Вас. прп.	Нед. Суха
14	1	П	Євдокії прп. мч.	Матильди
15	2	В	Теодота свмч.	Лонгіна
16	3	С	Євтропія мч. і др.	Таціяна
17	4	Ч	Герасима прп.	Гертруди
18	5	П	Конона мч.	Едварда
19	6	С	42 мч. в Аморії	Йосифа
20	7	Н	2 н. пост., Єп. мч.	Нед. Глуха
21	8	П	Теофілякта	Венедикта
22	9	В	40 мч. в оз. Сев.	Октавіяна
23	10	С	Кіндрата мч.	Фелікса
24	11	Ч	Софронта патр.	Гавриїла
25	12	П	Теофана ісп.	† Благ. П. Б.
26	13	С	Пер. м. Никифора	Руперта
27	14	Н	3 нед. посту, Покл.	Нед. Середн.
28	15	П	Агапія мч.	Сикста
29	16	В	Савина Папи мч.	Євстахія
30	17	С	Олексія ч. Б. прп.	Анелі
31	18	Ч	Кирила архiep.	Венямина

Березень

3. III. 1861 — Знесено кріпацтво у Дніпрянській Україні, де його завела Московщина по зруйновані Січі (1775) в році 1783.
8. III. 1169 — Московський князь Андрій Суздальський (Боголюбський) руйнує столицю України Київ і вимордовує мешканців.
9. III. 1814 — народився найбільший поет України Тарас Шевченко.
10. III. 1861 — смерть Тараса Шевченка.
14. III. 1939 — проголошено самостійність Карпатської України.
20. III. 1917 — утворено Українську Центральну Раду в Києві.
23. III. 1842 — народився український композитор Микола Лисенко.

КВІТЕНЬ

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	19	П	Хризанта і Дарії	Альбіна, Гуг.
2	20	С	Отців уб., Сави	Агнети, Фран.
3	21	Н	4 н. посту, Якова	Чорна нед.
4	22	П	Василія свмч.	Ізидора
5	23	В	Нікона прмч.	Вінкентія, Тиб
6	24	С	Захарії і Якова ісп.	Сикста
7	25	Ч	Благовіщ. Пр. Бог.	Германа
8	26	П	Гавриїла арх.	Діонісія
9	27	С	Матрони Сел.	Марії К.
10	28	Н	5 н. Посту, Іларіон.	Нед. Квітна
11	29	П	Марка прп.	Льва папи
12	30	В	Івана ліств.	Константина
13	31	С	Іпатія прп.	Олексія
14	1	Ч	Марії Єгип.	Тибурція, Вал.
15	2	П	Тита прп.	Вел. Пятниця
15	3	С	Никити ісп.	Лямберта
17	4	Н	Нед. Квітна	Воскр. Христ.
18	5	П	Теодула мч.	Світ. Понед.
19	6	В	Євтихія архiep.	Тимона
20	7	С	Юрія прп.	Теодора
21	8	Ч	Вел. Четв., Іродйон	Віталія
22	9	П	Велика Пятниця	Луки
23	10	С	Вел. Суб. Терент.	Войтіха
24	11	Н	Воскресення Христ.	1 н. по Воскр.
25	12	П	Світлий Понеділок	Марка
26	13	В	Світлий Второк	Клета
27	14	С	Мартина прп.	Теофіля
28	15	Ч	Аристарха ап.	Павла
29	16	П	Агафії, Ірини	Петра, Роб.
30	17	С	Симеона	Нар. Йосип.

Квітень

7. IV. 1917 — проголошення Української Центральної Ради в Києві.
- 19-21. IV. 1917 — перший Всеукраїнський Національний Конгрес у Києві.
20. IV. 1622 — смерть гетьмана Петра Конашевича -Сагайдачного.
23. IV. 1920 — УГА лучиться з Армією УНР.
29. IV. 1918 — німецька окупаційна влада розв'язує Українську Центральну Раду й проголошення Павла Скоропадського гетьманом України.
29. IV. 1915 — почалися чотирьодневі бої на горі Маківка, що вкрили Українських Січових Стрільців безсмертною славою (закінчилися великою перемогою УСС 2. травня 1915. року.)

ТРАВЕНЬ

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	18	Н	Нед. Томина	2 н. по Воскр.
2	19	П	Івана стар.	Еразма
3	20	В	Теодора Тріх.	Найд. Ч. Хр.
4	21	С	Януарія	Флоріяна
5	22	Ч	Теодора, Віталія	Пія папи
6	23	П	† Юрія вмч.	Івана зол.
7	24	С	Сави Стр. мч.	Домікеллі
8	25	Н	Нед. Мирносиць	3 н. по Воскр.
9	26	П	Василія свч.	Григорія н.
10	27	В	Симеона свмч.	Ісидора
11	28	С	Язона і Сосип. ап.	Мамерта
12	29	Ч	9 мч. в Кізиці	Панкратія
13	30	П	† Якова апост.	Серватія
14	1	С	Єремії прп.	Боніфатія
15	2	Н	Нед. про Розслаб.	4 н. по Воскр.
16	3	П	† Теодозія печ.	Івана Неп.
17	4	В	Пелягії прпмч.	Пасхаліса
18	5	С	Іоани мч.	Фелікса
19	6	Ч	Іова многостр.	Келистима
20	7	П	Поява Ч. Хр.	Бернарда
21	8	С	† Івана Богосл.	Тимотея
22	9	Н	Нед. про Самар.	5 н. по Воскр.
23	10	П	Симона Зел. ап.	Дезидора
24	11	В	Мокія свмч.	Іванни
25	12	С	Епіфамія і Германа	Григорія
26	13	Ч	Глікерії мч.	Урбана папи
27	14	П	Ізидора мч.	Вознесення Г.
28	15	С	Пахомія В. прп.	Філіпа
29	16	Н	Нед. про сліпород.	6 н. по Воскр.
30	17	П	Андроніка мч.	Фердинанта
31	18	В	Теодота мч.	Петронелі

Травень

2. V. 1648 — вибрано гетьманом всієї України Богдана Хмельницького.
3. V. 1924 — смерть автора „Самостійної України” Миколи Міхновського.
5. V. 1917 — перший Всеукраїнський Військовий З'їзд у Києві.
14. V. 1648 — перемога гетьмана Богдана Хмельницького під Жовтими Водами.
23. V. 1938 — на вулиці в Роттердамі підступно вбито великого українського політичного діяча, провідника УВО й ОУН, полковника Євгена Коновальця.
25. V. 1926 — смерть Головного Отама Симона Петлюри в Парижі.
28. V. 1916 — смерть великого поета й письменника Івана Франка.

ЧЕРВЕНЬ

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	19	С	Патрикія свмч.	Симеона
2	20	Ч	Вознесення Госп.	Єразма
3	21	П	† Констант. й Олени	Кльотильди
4	22	С	Василиска мч.	Оптата
5	23	Н	Св. Отців, Михайла	Зісл. св. Духа
6	24	П	Симеона прп.	Зелений Пон.
7	25	В	† Знайд. гол. Ів. Хр.	Роберта
8	26	С	Карпа апост.	Медарда
9	27	Ч	Терапонта смч.	Феліціяна
10	28	П	Никити прп.	Маргарити
11	29	С	Теодозії Діви	Варнави ●
12	30	Н	Зіслання св. Духа	1 н. по св. Д.
13	31	П	Пресв. Тройці	Антонія з П.
14	1	В	Юстина філ.	Василія
15	2	С	Никифора	Віта
16	3	Ч	Лукіяна мч.	Юстини
17	4	П	Митрофана арх.	Адольфа
18	5	С	Доротія свмч.	Марка, Єл.
19	6	Н	Всіх Святих	2 н. по св. Д.
20	7	П	Теодота мч.	Сильвії
21	8	В	Теодора Стр.	Альойзія
22	9	С	Кирила	Павлини
23	10	Ч	Пресв. Євх., Тимот.	Агрипіни
24	11	П	† Вартоломея ап.	Різд. Ів. Хр.
25	12	С	Онуфрія прп.	Проспера
26	13	Н	2 н. по З. св. Дух.	3 н. по св. Д.
27	14	П	Єлисея і Мет.	Володислава
28	15	В	Амоса пр.	Іриня
29	26	С	Тихона чтв.	Пет. і Пав.
30	27	Ч	Мануїла, Савла	Люцини

Червень

- 19-20. VI. 1948 — другий З'їзд УСС-ів у Регенсбурзі. Переведено нову назву Т-ва: Братство УСС. Передано традицію УСС Пластові (через Куринь ім. Ф. Черника).
22. VI. 1941 — початок німецько-російської війни.
23. VI. 1917 — перший Універсал Української Центральної Ради.
28. VI. 1914 — Січово - Сокольський Здвиг у Львові.
28. VI. 1915 — перший увійшов до Галича сот. Дмитро Вітовський і вивісив на ратуші жовто - блакитний прапор. В тому часі згинув у селі Медуха член 'Пресової Кватири' УСС, визначний журналіст Теофіль Мелень.
29. VI. 1915 — УСС зайняли село Семиківці над Гнилою Липою.

ЛИПЕНЬ

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	18	П	Пр. Серд. Іс. Леонт.	Теобальда
2	19	С	† Юдн Тад. ап.	Пос. Пр. Д. М.
3	20	Н	3 н. по З. св. Духа	4 н. по св. Д.
4	21	П	Юліяна	Йосифа К.
5	22	В	Євзевія сямч.	Нумеріяна
6	23	С	Агриппіни мч.	Ісаї пр.
7	24	Ч	Різд. св. Ів. Хрест.	Естери
8	25	П	Февронії прмч.	Єлисавети к.
9	26	С	Давида Сол. прп.	Кирила еп.
10	27	Н	4 н. по З. св. Духа	5 н. по З. св. Д.
11	28	П	Кирила й Івана	Пія л.
12	29	В	Петра й Павла	Івана Гвальб.
13	30	С	Соб. 12 Апостолів	Маргарити
14	1	Ч	Косми і Дамяна бз.	Бонавентури
15	2	П	† Пол. ризи Пр. Бог.	Генрика
16	3	С	Якинта мч.	М. Б. Шкапл.
17	4	Н	5 н. по З. св. Духа	6 н. по З. св. Д.
18	5	П	Кир. і Мит.	Фридриха
19	6	В	Атаназія Ат.	Арсенія
20	7	С	Томи і Акакія прп.	Іллі пр.
21	8	Ч	Прокопа вмч.	Пракседи
22	9	П	Панкратія свмч.	Марії Магд.
23	10	С	† Антонія Печ. прп.	Ліворія ап.
24	11	Н	6 н. по З. св. Духа	7 н. по З. св. Д.
25	12	П	Проқля, Іллі	Якова
26	13	В	Соб. Арх. Гаврііла	Анни
27	14	С	Акили ап.	Пантелеймона
28	15	Ч	† Володимира В. кн.	Інокентія
29	16	П	Атиногена свмч.	Марти
30	17	С	Марини ямч.	Авдона
31	18	Н	7 н. по З. св. Духа	8 н. п. З. св. Д.

Липень

1. VII. 1917 — засновано перший український університет у Кам'янці Подільському.
- 8.-9. VII. 1709 — бій гетьмана Івана Мазепи й Карла XII. з Петром I. під Полтавою
16. VII. 1919 — відворот УГА на Східно-Українські Землі.
22. VII. 1944 — смерть україн. поета-лірика Олександра Олеся у Празі (Чехія).
27. VII. 1657 — помер гетьман Богдан Хмельницький.
28. VII. 988 — хрищення Русі-України в Києві.
28. VII. 1045 — смерть князя Володимира Великого.
30. VII. 1914 — львівські стрілецькі організації утворили спільний Комітет з участю Дра Володимира Старосольського, Чмоли І., Михайла Гаврилка й Олени Степанівни.

СЕРПЕНЬ

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	19	П	Макрини	Петра в о.
2	20	З	† Іллі пр.	Пр. Д. М.
3	21	С	Симеона	Нікодима
4	22	Ч	Марії Магда	Домініка
5	23	П	Трофима мч.	Мат. Бож. Сн.
6	24	С	† Бориса й Гліба	Преобр. Гос.
7	25	Н	8 н. по св. Д. † Усп.	9 н. по З. св. Д.
8	26	П	Єрмолая	Киріяка
9	27	В	† Панталеймона мч.	Романа
10	28	С	Прохора й проч ап.	Лаврентія
11	29	Ч	Калініка мч.	Зузанни
12	30	П	Сили, Силуана	Кляри
13	31	С	Євдокима прп.	Іполіта і Кас.
14	1	Н	9 н. по З. св. Д., 7 мч.	10 н. по св. Д.
15	2	П	П. М. св. Степана	Успеняя П. Б.
16	3	В	Ісака і проч. прп.	Роха
17	4	С	7 мч. з Єфезу	Гіякинта
18	5	Ч	Євсигнія мч.	Агапіти
19	6	П	Преображення Господ.	Людовика
20	7	С	Дометія прпмч.	Бернарда
21	8	Н	10 н. по З. св. Д.	11 н. по св. Д.
22	9	П	† Матей ап.	Тимотея
23	10	В	Лаврентія мч.	Захкєя
24	11	С	Євпла, Клявдії	Вартолом. ап.
25	12	Ч	Ротія і Аникити	Людовика
26	13	П	Максима ісп.	Зефірини
27	14	С	Михєя прп.	Кєсарія
28	15	Н	11 по ся. Д., Усп. Бог.	12 по З. св.
29	16	П	Перен. обр. Госп.	Усік. гл. св. І.
30	17	В	Мирона мч.	Фелікса
31	18	С	Фльора й Лавра	Раймонда

Серпень

1. VIII. 1913 — смерть Лесі Українки.
2. VIII. 1914 — вибух першої світової війни.
- 4 VIII. 1914 — Боева Управа УСС (Др К. Трильовський, Іван Боберський, Др К. Бірецький, Дмитро Вітовський, Др Михайло Волошин, М. Генік, Сень Горук, Дмитро Катамай, Теодор Рожанковський, В. Темницький і Др Степан Шухевич) видає зазив вступати в ряди УСС.
15. VIII. 1856 — народився Іван Франко.
18. VIII. 1914 — перший перегляд УСС у Львові, на Кайзервальді, у приві полковника кінноти Моліка.
30. VIII. 1914 — виїзд У.С.С. зо Львова до Стрия.
31. VIII. 1919 — об'єднана Українська Армія здобуває Київ.

ВЕРЕСЕНЬ

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	19	Ч	Андрея Стр. мч.	Егідія
2	20	П	Самуїла пр.	Юста
3	21	С	Тадея ап.	Ізабелі
4	22	Н	12 н. по З. св. Д.	13 по ся. Д.
5	23	П	Лупа мч.	Вікторини
6	24	В	Євтихія свмч.	Захарії
7	25	С	Тита ап.	Регіни
8	26	Ч	Адріяна і Наталії	Різд. Пр. Бог.
9	27	П	Пімена прп.	Горгонія
10	28	С	Мойсея, Августа	Николая з Т.
11	29	Н	13 н. по З. св. Д.	14 по св. Д.
12	30	П	Александра	Таціяна
13	31	В	† Пол. Пояс. Пр. Бог.	Поліксени
14	1	С	† Симеона Стовп.	Возн. Ч. Хр.
15	2	Ч	Мамонта мч.	Нікодима
16	3	П	Антима свмч.	Людміли
17	4	С	Вавили свмч.	Колюмби
18	5	Н	14 н. по св. Д.	15 н. по св. Д.
19	6	П	Чудо Арх. Мих.	Януарія
20	7	В	Созонта мч.	Євстахія
21	8	С	Різд. Преч. Богород.	Матєя
22	9	Ч	Якими й Анни	Маврикія
23	10	П	Мінодори і Мітрод.	Теклі
24	11	С	Теодори	Геральда
25	12	Н	15 н. по З. св. Д.	16 н. по св. Д.
26	13	П	Корнила	Йосафата
27	14	В	Воздвиж. Ч. Хреста	Косми і Дам.
28	15	С	Никити	Вацлава
29	16	Ч	Євфимії вмч.	Арх. Михаїла
30	17	П	Соф. Вір. Над. Люб.	Єроніма

Вересень

1. IX. 1939 — початок другої світової війни.
3. IX. 1709 — смерть гетьмана Івана Мазепи.
3. IX. 1914 — запряження У.С.С. у Стрию.
5. IX. 1676 — московський цар заслав гетьмана Петра Дорошенка на Сибір.
9. IX. 1769 — народився батько новітнього письменства Іван Котляревський.
10. IX. 1914 — перша сотня УСС (Дідушка) вийшла в поле — (Веречки).
26. IX. 1914 — сотні УСС, С. Горука, Д. Вітовського й Йосипа Будзинівського поділено на двадцятки (партизанка — плян пор. П. Кватерніка).
29. IX. 1866 — в Холмі народився найбільший український історик Михайло Грушевський.

ЖОВТЕНЬ

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	18	С	Євмена прп.	Івана з д.
2	19	Н	16 н. по З. св. Д.	17 по З. св. Д.
3	20	П	Євстахія вмч.	Кандида
4	21	В	Кіндрата ап.	Франціски
5	22	С	Свщ. Фоки	Плякиди
6	23	Ч	Зач. Івана Пред.	Брунона
7	24	П	Теклі првмч.	ПДМ.
8	25	С	Єфрозини	Пелягії
9	26	Н	17 н. по З. св. Д.	18. по З. св. Д.
10	27	П	Калістрата	Франца Бор.
11	28	В	† Харитона прт.	ПДМ.
12	29	С	Преп. Киріяка	Максиміліяна
13	30	Ч	Григора свмч.	Едварда
14	1	П	† Покр. Пр. Бог.	Калікста
15	2	С	Кипріяна свмч.	Тереси
16	3	Н	18 н. по З. св. Д.	19 по З. св. Д.
17	4	П	Єротсея	Маргарети ал.
18	5	В	Харитини мч.	Луки
19	6	С	† Томи ап.	Петра з А.
20	7	Ч	Сергія і Ванха	Івана к.
21	8	П	Пелягії й Таїсії	Урсулі
22	9	С	† Якова ап.	Кордулі
23	10	Н	19 н. по З. св. Д.	20 по З. св. Д.
24	11	П	Філіпа	Рафаїла
25	12	В	Прова, Тараха	Христини
26	13	С	Карпа мч. і прч.	Лукіяна
27	14	Ч	Назара, Герваса	Савини
28	15	П	Євтима прп.	Сим. Тад.
29	16	С	Лонгіна	Нарциза
30	17	Н	20 н. по З. св. Д.	21 по З. св. Д.
31	18	П	† Луки ап.	Вольфганга

Жовтень

7. X. 1253 — Галицький князь Данило коронується на короля Галичини й Володимирії.
9. X. 1914 — перша похвала УСС у звідомленні Генштабу: „У боях відзначився теж Український Добровольчий Леґіон”.
10. X. 1648 — Гетьман Богдан Хмельницький облягає Львів.
18. X. 1918 — утворено Українську Народню Раду у Львові і проголошено Західньо-Українську Народню Республіку.
28. X. 1914 — сотня Сроковського здобуває гору Ключ у Карпатах. На вершку могила УСС.

ЛИСТОПАД

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята
1	19	В	Йоїлія прп.
2	20	С	Артемія
3	21	Ч	Іляріона В. прп.
4	22	П	Аверкія еп.
5	23	С	† Якова ап.
6	24	Н	21 н. по З. св. Д.
7	25	П	Маркіяна
8	26	В	Димитрія
9	27	С	Нестора мч.
10	28	Ч	Терентія і Неонілі
11	29	П	Анастасії прмч.
12	30	С	Зиновія і Зиновії
13	31	Н	22 н. по З. св. Д.
14	1	П	Кузьми
15	2	В	Акидина мч.
16	3	С	Йосифа
17	4	Ч	Йоанікія прп.
18	5	П	Галактіона і Епіст.
19	6	С	Павла археп.
20	7	Н	23 н. по З. св. Д.
21	8	П	Михаїла арх.
22	9	В	Онисифора
23	10	С	Ераста
24	11	Ч	Міни, Віктора мч.
25	12	П	† Йосафата свмч.
26	13	С	† Івана Зол.
27	14	Н	24 н. по З. св. Д.
28	15	П	Гурія
29	16	В	† Матея ап. і св.
30	17	С	Григорія еп.

Листопад

Латинські свята

Всіх Святих
День задушний
Губерта
Карла Бор.
Емерика

22 по З. св. Д.
Енгельберта
Готфрида
Теодора мч.
Нільфи
Мартина
Аврелія

23 по З. св. Д.
Йосафата
Леопольда
Отмана, Едм.
Сальомеї
Оттона
Єлисавети

24 по З. св. Д.
ПДМ
Кекилії діві
Климентя папи
Івана
Катерини д.
Петра, Конрада

1 н. Адвенту
Руфія мч.
Андрея ап.
Сатурнія

1. XI. 1918 — українські війська під проводом сотника УСС Дмитра Вітовського зайняли Львів. Створення Західньо - Української Республіки.
1. XI. 1944 — помер у Львові великий громадянин, духовний та культурний діяч, Митрополит Андрій граф Шептицький.
20. XI. 1917 — проголошення Самостійности України в Третьюму Універсалі.
29. XI. 1921 — під Базаром большевики розстріляли 359 українських полонених, учасників Зимового Походу.
24. XI. 1934 — смерть Михайла Грушевського.
26. XI. 1764 — Московщина остаточно зліквідувала Гетьманщину.

ГРУДЕНЬ

Н. ст.	С. ст.	Дні	Українські свята	Латинські свята
1	18	Ч	Плятона і Романа	Елігія
2	19	П	Авдія пр.	Бібіяни
3	20	С	Григорія Дек. прп.	Франца Кс.
4	21	Н	25 н. по З. св. Д.	2 н. Адвенту
5	22	П	Филимона ап.	Сави еп.
6	23	В	Ампсилохія еп.	Николая Чуд.
7	24	С	Катерини мч.	Амврозія
8	25	Ч	Климентія свмч.	Н. З. ПДМ
9	26	П	Аліпія прп.	Леокадії д.
10	26	С	Якова вмч. Палядія	Евлядії
11	28	Н	26 н. по З. св. Д.	3 н. Адвенту
12	29	П	Парамона мч.	Олекси
13	30	В	† Андрея првзв. ап.	Лукиї
14	1	С	Наума пр.	Арсенія
15	2	Ч	Авакуума пр.	Іриней
16	3	П	Софонія пр.	Аделі
17	4	С	Варвари вмч.	Олімпії
18	5	Н	27 н. по З. св. Д.	4 н. Адвенту
19	6	П	Миколая Чд.	Немезія еп.
20	7	В	Амврозія еп.	Христіяна
21	8	С	Потапа	Томи ап.
22	9	Ч	Неп. Зач. Пр. Бог.	Флявіяна
23	10	П	Міни мч.	Вікторії
24	11	С	Даніїла Ст. прп.	Адама і Еви
25	12	Н	28 н. по З. св. Д.	Різдво Хр.
26	13	П	Євстратія мч.	Стефана
27	14	В	Тирса, Левкія мч.	Івана еванг.
28	15	С	Елевтерія свмч.	Дітей у Вифл.
29	16	Ч	Агея пр.	Томи
30	17	П	Даніїла пр.	Давида ц.
31	18	С	Севастіяна мч.	Сильвестра

Грудень

4. XII. 1803 — помер на Соловках останній кошовий Запорізької Січі Петро Кальнишевський.
5. XII. 1917 — аліанти визнають Українську Народню Республіку.
8. XII. 1868 — засновано у Львові тов. „Просвіта”.
13. XII. 1934 — розстріляли большевиками 28 українців, між ними: Ол. Влизька, Дм. Фальківського, М. Терещенка, Гр. Косинку, Костя Буревія, М. Лебединця.
14. XII. 1918 — Війська Директорії зайняли Київ.
23. XII. 1932 — героїчна смерть В. Біласа і Д. Данилишина. Свято борців.

АДРЕСИ УКРАЇНСЬКИХ КОМІТЕ- ТІВ І УСТАНОВ

ЕВРОПА

Австрія

Central Ukrainian Relief Association in Austria,
Höttingergasse 2, Innsbruck.

Бельгія

Ukrainian Relief Committee in Belgium,
23. Rue del'Industrie, Bruxelles.

Данія

Ukrainian Relief Committee in Denmark,
c/o Mr. Josef Hvozdecky, Post Box 6,
Skotsborg, Sjaelland.

Велика Британія

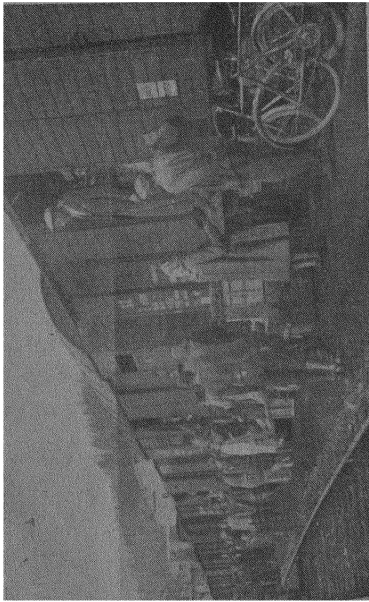
- a) Central Ukrainian Relief Bureau, 218, Sussex Gardens, Paddington, London, W. 2.
- b) Association of Ukrainians in Great Britain, 49, Linden Gardens, Notting Hill Gate, London, W. 2.
- c) Ukrainian Relief Committee in Great Britain, 188, Cheetham Hill Road, Manchester 8.

Франція

Entr 'Aide Ukrainienne, 13, Rue Taine,
Paris 13.

Німеччина

- a) Central Ukrainian Relief Committee in Germany, Judenbergsstraße 8, Augsburg, US-Zone.

**Аюізд із українськими скитальцями в Словаччині
— Скаліте, 7. 8. 1944.**

- b) Ukrainian Educational Employment and Welfare Committee, 66. H. Q. C. C. G. (B. E.), B. A. O. R., British Zone.

Італія

Ukrainian Relief Committee in Italy, Passeggiata del Gianicolo 7, Roma.

Еспанія

Ukrainian Students' Association, c/o Mr. George Karmanin, Apartado 6014, Madrid.

Швеція

Ukrainska Sallskapet, Box 32, Stockholm 1.

Туреччина

Ukrainian Relief Committee in Turkey, c/o Sotnik Mikola Zabello, Beyoglu Posta Kutusu 2224, Istanbul.

Швейцарія

Ukrainian Relief Committee in Switzerland, Case Rive 290, Geneva.

Норвегія

Ukrainian Relief Committee in Norway, c/o Mr. WL. Semcesen, Midtunveien 9, Nordstrand, pr. Oslo.

Голяндія

Dmytro Vorenko, „Henrel“ Vaals, Holland.

Ліхтенштайн

Mr. Iwan Rohowskyj, Mauern, Lichtenstein.

ПІВНІЧНА АМЕРИКА

Канада

- a) Ukrainian Canadian Relief Fund, Post Office, Box 2136, Winnipeg, Man.
- b) Ukrainian Canadian Committee, 701, Meintyre Building, Winnipeg, Man.

США

- a) United Ukrainian American Committee (Inc.), Post Office Box 1661, Philadelphia 5, Penna.
- b) Ukrainian Congress Committee of America, Box 721, Church Street Annex, New York 8, N. Y.

ПІВДЕННА АМЕРИКА

Аргентина

Comite Ucraino de Ayuda a las Victimas de la Guerre (Auxiliar de la Cruz Roja Argentina), Callo Maza 150, Buenos Aires.

Парагвай

Comite Ucraino de Ayuda a las Victimas de la Guerre (Auxiliar de la Cruz Roja), Sode Social c. Ayolas 709, Asuncion, Paraguaya.

Бразилія

Comite Ucraino de Auxilio as Victimas de Guerre, Rua Martin Afonso N. O. 381. Curitiba, Parana, Brasil.

АФРИКА

Єгипет

Ukrainian Relief Committee in Egypt, c/o
Mr. Peter Gribowsky, Alexandria, Rue
Eleusis 39, Ibrahimia, Egypt.

Танганіка

Ukrainian Relief Committee, c/o Dr. Mogil-
nicki, P. O. Usa River, Tanganyika Ter-
ritory, Africa.

АЗІЯ

Китай

Ukrainian Representative Committee in
China, 1292/3 Chung Cheng Lu (Av. Ed-
ward VII).

Лібанон

Ukrainian Relief Committee, c/o Mr. Ale-
xander Korol, Beyreuth, Lebanon, Poste
Restante, Radja, Agarianian.

Палестина

Ukrainian Community, c/o Mr. Pawel Bazy-
lewsky, c/o Abbot Serafim, P. O. Box
13, 997, 1, Gardens of Gethsemane, Jeru-
salem.

Індо-Китай

Mr. Paul Nitz, S. P. 82006, Z. L. II., Légion-
naire, Indo-China, France.

ПОШТОВА ТАРИФА (у пфенігах):

ЗВИЧАЙНІ ЛИСТИ до 20 грамів оплачується по 20 пф. Інші до 250 гр. 40 пф., до 600 гр. 60 пф., до 1000 гр. 80 пф.

РЕКОМЕНДОВАНІ ЛИСТИ до 20 гр. 60 пф., до 250 гр. 80 пф., до 500 гр. 100 пф., до 1000 гр. 120 пф.

ЛИСТИ „ЕКСПРЕС” до 20 гр. 80 пф., до 250 гр. 100 пф., до 500 гр. 120 пф.

ПОШТІВКИ 10 пф., заграничні 20.

Листи звичайні заграничні по 30 пф.

ТЕЛЕГРАМИ — за одне слово: місцеві 10 пф., позамісцеві 15 пф.

ПАЧКИ до 5 кг.: до 75 кілометрів 50 пф., до 150 клм. 60 пф., до 375 клм 90 пф., від важчих пачок відповідна доплата до кожного кілограма, до 750 і понад 750 клм 90 пф.

ПЛАСТУНКА-БДЖІЛКА

Пластункам символом бджілка.
Всі її слідами йдуть.
Міць — це жвава чесна спілка,
Вороги її не ймуть.

Бджілка-мушка, як людина,
Любить тільки щирий труд.
Все гнучка, як ця лозина,
Нищить лінощі і бруд.

Бджілка з квітами у згоді,
В допомогу йдуть собі...
Дух відважний в бджілки роді,
З галапасом в боротьбі.

Самолюби у погорді
У державі бджіл усіх.
Лиш на працю вони горді,
В ній шукають долі, втіх.

Понад все держава в бджілки
І за неї йде на смерть.
Доторкнеться ворог тільки,
Коле зброєю уцерьть.

Бджілка кривдити не вміє,
В згоді хоче з всіми жить.
Про любов лиш гідну мріє,
На дурниці не кортить...

Пластункам символом бджілка.
Всі її слідами йдуть.
Міць — це жвава чесна спілка.
Вороги її не ймуть.

ПРИГАДАЙМО НАШИХ СПІВЦІВ:

„Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине,
От де, люди, наша слава,
Слава України!”

Тарас Шевченко
(„До Основ'яненка).

„Слово, моя ти єдина зброе,
Ми не повинні загинуть обоє,
Може в руках невідомих братів
Станеш ти кращим мечем на катів!”

Леся Українка

„Та прийде час — і ти огнистим видом
Засяєш у народів вольних колі,
Труснеш Кавказ, впережешся Бе-
[скидом,

Покотиш Чорним морем гомін волі
І глянеш, як хазяїн домовитий
По своїй хаті і по своїм полі.”

Іван Франко

„Захочеш — і будеш! В людині,
[затям.
Лежить невідгадана сила.
Зрослась небезпека з відважним
[життям,
Як з тілом смертельника крила.”

О. Ольжич

„І напружений погляд хоче
Відшукати, у тьмі глибокій,
Блискавок фанатичні очі,
А не місяця мрійний спокій.”

Олена Теліга

„Слухай: Батьківщина свого сина
[кличе
найпростішим, неповторним вічним
[словом.
У воді відбилися зорі і обличчя,
кароокі люди і співуча мова.”

Б. І. Антонич

З НАРОДНІХ ПРИКАЗОК:

З щастя та з горя скувалася доля.

Як бідний плаче, то ніхто не бачить,
а як багатий скривиться, то всяке
[дивиться.

Не завжди кажи те, що знаєш, але
завжди знай те, що кажеш!

Млин меле — мука буде, язик меле
— біда буде.

Коли почав орать, так у сопілку не
грать.

Якось то Бог дасть: тато хату про-
дасть, псів накупить — ніхто до хати
не приступить.

З поганої трави не буде доброго сіна.

Перемагай зло добром, труднощі ро-
зумом, а небезпеку досвідом.

Мухи та комарі кусають до пори,
а для лихої людини нема ні пори, ні
години.

Що можеш зробити завтра, зроби
сьогодні, — а що можеш з'їсти сьо-
годні, з'їж завтра!

На світі знайдеш усе, крім рідної матері.

Не купуй хати, а доброго сусіда!

Дозвольте мені, кумцю, мою рибу на вашій олії засмажити, а я за те колись вам дозволю вашу солонину у моїй капусті зварити.

Де рідний край, там і під ялиною рай!

До свого роду — хоч через воду.

Свій хліб краще чужого книша.

У чужій хаті і тріска б'є.

Погана птиця, що своє гніздо каляє.

Хвали день увечері, а життя перед смертю!

В І Н О Ч О К

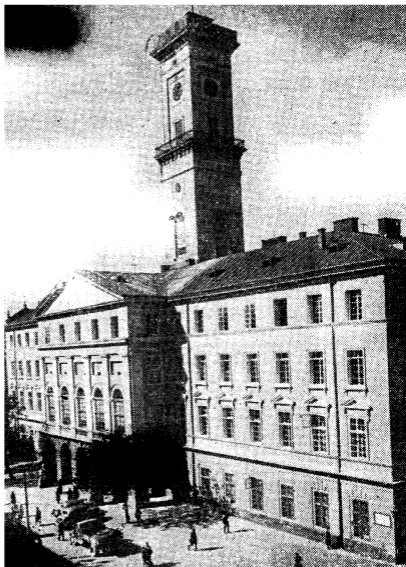
**„ЧЕРВОНОЇ
КАЛИНИ“**

**ЛІТЕРАТУРНО-ІСТОРИЧНА
ЗБІРКА**

**З нагоди 35-річчя виступу У. С. С.
1914 — 1949**

Видавництво „ЧЕРВОНА КАЛИНА”
Київ - Львів - Чернівці-Ужгород 1949

Ратуша у Львові

1914 — 1949

Років минуло тридцятьп'ять!
А скільки змін...
Полки в святих могилах сплять —
Серед грізж, руїн!

На вісті ждуть про Київ, Львів,
Чи воля в них...
Бо кожний вщерть змагав, терпів,
Щоб зок притих...

Короткий час, а стільки дій,
Думок, ерпінь...
Чимало й успіхів, надій!
Гуля щетінь...

Живем однак, і кріс в руках!
В поход йдем.
Тверда нас віра у серцях:
Тінь зжнем!

У сонціволі ждять на нас!
Спокійн спить...
Цілує дом всіх Тарас...
Недовгождіть!

Останні сили віддамо
За Київ, Львів.
Брати кохані, не спимо,
Лунає спів!...

Заграє в славі над Дніпром
Софії дзвін!
І відгукнеться над Дністром
Вона і Він!...

Постій „П. К.” - 1948/49.

Хто це Українські Січові Стрільці

Захланна й хижацька Москва насильно перервала нашу військову традицію. Вона безстыдно ламала договори, скасувала гетьманщину й зруйнувала Запорозьку Січ. Щойно з вибухом першої світової війни в 1914 році відновили військову традицію вихованці Шевченка, Франка, Лесі Українки, Олеся — **Українські Січові Стрільці**. Український народ називає їх пестливо „усусусами”. Вони ентузіястичні, не звичайні добровольці або „самоохотники”, як називали їх наші рідні ополченці в Карпатах.

Основою організації У. С. С. були „Січі” й „Соколи”, були наші перші шкільні військові товариства „Молоді Січі”, що їх місце зайняв незабаром рідний „Пласт”.

З юнацьких грудей палахкотіло полум'я вогненних слів Олеся.

„Об землю ліри! — Бубни в руки!
Вперед веселий тарабан!
Зітхань, зневір'я і розпуки,
Навік розвіявся туман.”

Від перших днів У. С. С. не бажали спочивати на лаврах, були і є в безпереривному русі, діють по своїх силах і хисті, поборюють безжально пусті слова, самохвальство, всяку демагогію, дитячі непорозуміння і чвари. Визнають тільки перемогу або смерть за повну волю України. І кличуть вони й досі за поетом:

„О, всі гуртом! В єднанні сила,
В єднанні — успіх перемог,
Бо розтіч — всіх надій могила,
Пустеля сіра без дорог”.

У. С. С. постановили боротися з депотичною Москвою без огляду на те, хто ні стояв би на її фронті, — царські полчища чужої чи рідної крові...

Стрільці казали: „Хто проти царя-деспота, переходьте до нас бити лукавого, лютого ворога-хижака.”

І переходили дуже часто до У. С. С. свідомі українці-козаки, а командант батареї Щербаківський відкрив гура-

ганний вогонь в Карпатах на стрілецькі становища, одначе ні одна куля не попала не то в стрілецькі окопи, а й у їх обози, як тоді називали постачальні валки...

У. С. С. повних шість років стелили благородними трупами рідну землю й зрошували її кров'ю від Карпат і поза Дніпро...

Їх змагання за волю України славно продовжували: Армія УНР, Січові Стрільці (київські Ес-Еси), УГА, непартійні повстанці (бо всяка партійна збройна сила — це не державне військо, не армія), боевики УВО й ОУН, Карпатські Січовики, Українська Дивізія (продовження Січових Стрільців — новітні українські Ес-Еси, і такими себе досі почувують, завзяті вороги поневолювачів України. Не мішати їх з гітлерівськими СС, що мали цілком інші цілі і членам Української Дивізії — Українського Легіону в другій світовій війні своїх відзнак носити не дозволяли ніколи під строною карою. Вони дали нашим стрільцям тільки свій

новітній вишкіл, не свого загарбницького духа).

Лицарські дії У. С. С. продовжує сьогодні наша герічна, легендарна УПА.

В корпусі УСС були представники всіх партій України й сини всіх її земель, не тільки західніх, і не тільки українського греко-католицького віровизнання. Були й православні, були теж відважні й симпатичні для всього стрілецтва сини жидівської нації, народженці України.

У. С. С. на час боротьби за волю України свої партійні квитки сховали глибоко в своїх архівах, тому й ніколи не було між ними ніяких політичних спорів, дуже небезпечних на всяких бойових фронтах, бо воля України — **перший і найвищий закон!**

„Тіні прадідів блукають,
Тіні ходять по землі,
Нам корогви розгортають,
Нам дають свої шаблі.”

Для У. С. С. немає української нації поділеної на окремі частини. Немає гарних і поганих. Для них є тільки

один народ, його один дух, одне його призначення. Для УСС всі українці однаково дорогі, народжені над Дніпром, над Дністром, чи Ніягарою... Однаково дорогі праві й ліві, чи безпартійні...

Ці самі почування бачимо всюди й у наших кращих письменників, бо їх святим обов'язком було, е і вічно буде закріплювати його волю і гідну долю не крісом і піснею тільки, як УСС, а живим словом у сім'ї культурних і волелюбних народів усього світу.

У. С. С. зо щирим родинним теплом творили одну гармонійну сім'ю і творять досьгодні, хоча й розкинуті по всьому світі. Хто ж з чужинців пізнав їх добре, приставав до них, а дуже часто й почував себе членом їх родини.

Щоб бути вповні об'єктивним у характеризованні УСС, даю голос чужинцеві, німецькому патріотові, Д-ру Августинові Беляєві:

„Перед роком я ледве знав децю про їх існування. Сьогодні ж ми доб-

рі, вірні товариші, що їм доля судила топтати шлях у гарні й у сумні хвилини.

„Я пізнав їх, Українських Січових Стрільців, як людей і як вояків. Коли ми довгими зимовими вечорами в якомусь карпатському гнізді сиділи при багатті, тоді оповідали вони про свою рідну Країну, про тихі села, щодесь ген у далекій рівнині лежать омріяні, а в яких їхнє життя спливало спокійно та без пригод, аж поки великий день не покликав їх до зброї. Про велику гарну Україну оповідали вони, що її гнобить відвічний ворог, і яка ожидає дня спасення.

„Ще сьогодні співають стрільці по 16 місяцях війни. Їх юної веселости не вбили навіть ці всі страховища воєнних походів. А як вони співають... Коли ми літом мали кілька тижнів спокою в позиційній боротьбі, співав часом у лагідні літні вечорі наш хор, (німець каже тут уже: **наш...** МУБ) що його вів знаменито приятель Трух, гостинно теж і по ін-

ших полках та збирав багаті, добре заслужені признання.

„Веселість, що її дала природа саме стрільцям як добрий дар, не покидає їх. Я був із ними в днях, коли не один інший попав би був у безнадію. А вони були веселі у сповнюванні своїх обов'язків, і не один жарт упав у повагу хвилі. Так було й у днях їх слави, що й неодному були й останніми. Вони билися як герої, а потім хоронили товаришів, що поолягли — та остали повні надії й ішли далі певно своїм шляхом. Ніщо дивного. Найкращі з народу, його надія прийдешности стоїть у полі. Усіх покликало до зброї прив'язання до Рідної Країни, любов до Рідного Народу. Всі свідомі високої ціни, що їм повинна дати ця війна.

„Любов до Рідної Країни в парі з волею віддати все за неї, веселість і чиста дитяча вдача — оце прикмети наших стрільців. Я ніколи не забуду слів, що їх раз сказав до мене один із офіцерів. Ми були в місці, що його московське військо острілювало за-

взято цілими днями, ба, цілими тижнями, чи не краще покинути місце й зайняти інше догідніше становище. Та він сказав: „Знаєш — навіщо маю відходити й берегтися. Ми, українці, не маємо вже нічого до втрачення, як наша Рідна Країна в руках ворога!” І ми осталися.

Другий епізод:

Був кінець травня. Прегарний весняний день. Ми йшли густим лісом. Десь недалеко були царські частини. Примінено всі приписи осторожности. В кожній хвилині могло прийти до зустрічі. Мовчки йшли один за одним. Нараз усе лежить на землі. Що сталося?... Скрізь по кущах бриніла конвалія — ідилія у війні — й наші стрільці квітчали запопадно ними шапки мов на свято. Бо ж ішли в бій, у бій за Україну.

Ніяка жертва в них не завелика за Рідну Країну... Це доказували вони досі й доказуватимуть далі.

„Юнаками виховували їх боротися за найблагородніше, що може бути в людини, за волю рідного народу. Як,

мужі повернуть вони до дому, гідні великої прийдешности, що жде-вижидає їх.

Ще не вмерла Україна!"

В полі, кінець листопада 1915. (Диви: „Червона Калина” з 1918 року, стор. 12-15 — „Україніше Шіцен”).

З малого почину УСС — як пишуть уже сміло історики — зродився великий подвиг української нації. Повстали у Києві Січові Стрільці (Ес-Еси), УГА, геройське військо УНР.

Хто сьогодні може заперечити, що пісні УСС не стали скарбом усього українського народу, де б він не жив — в Україні, чи поза її межами. Для стрілецьких пісень межі не існують...

У. С. С. дуже чутливі на єдність у нашому народі й у всьому, що в'яжеться з його долею. Коли появляється більше як одна законна влада в Україні, УСС не поохочують поклонятися ні одній з них, ждучи на їх поєднання в одну реальну силу... У. С. С. треба розуміти тільки по-українськи, тоді не попадеш з ними в ніякий поважніший конфлікт.

Вони — це найстарші у нас ветерани-комбатанти, що перші йшли без шумної пропаганди добровільно, на radoщах, в лави бійців за волю і славу рідного народу.

У. С. С. творять свій орден, що його вже в починах затвердила українська нація і всі законні чи незаконні влади, що діяли на українських землях під час першої світової хуртовини.

Вони — це колісцятко в українському військовому годиннику між іншими колісцятками, що всі разом показують тільки один правдивий час, тільки **український!** Вони — це тільки чатина українських комбатантів, не цілість. УСС щиро радіють, коли кожне колісце в одній родині дбає про свою чистоту ходу, про свою силу і про свою лицарську славу.

Кіш УСС з „Пресовою Кватиною” в першій світовій війні стає навіть центром, з якого виходять дуже часто постанови й політичного характеру. Найкращим духом усього стрі-

лецтва, Коша й „Пресової Кватири” був сотник Дмитро Вітовський.

Химерне товариство, сиріч — орден „Залізної Остроги” — це дитина співробітників „Пресової Кватири”, що служила для загалу розривками й піснями по праці, часто у важких хвилинах стрілецтва, для чоловіх людей була це зручна конспірація до відповідальнішої дії. Знали таємниці цієї конспірації тільки деякі громадяни й стрільці, а деякі з них тихо діють і досі...

Іще живі УСС та їх гідні наслідники з глибокою вірою у серці очікують сповнення сну-мрії свого любимця Дмитра Вітовського з 1916 року й переповідають його щораз голосніше по-своєму:

„Леготом понесеться над Золоту Липу: **Збірка!** Вітром засвище над Дністром: **Збірка!** Бурею загуде по карпатських дебрах: **Збірка!** Гураганом завие по закарпатських полях: **Збірка!**

І дивні дива почнуть творитися в ясну теплу ніч... На зазив із поділь-

ських ланів почнуть отворатися могили. І над Дністром, і в Карпатах, ген усюди, де тільки зложили колись до неї того, що мав на її пліч рідну відзнаку, що мав „мазеганку”, а в серці віру. А з них почнуть виходити самі молоді, самі гарні...

І всі спішитимуть на безмежні подільські лани, над тихо, ліниво плывучу Стрипу. І з-під Галича, і з Карпат, і з-над Сяну, і з-над Дону, і з Кавказу...

Спішитимуть то роями, то одинцем, то чотами цілими. Спішитимуть всі.

Ослабне гураган, злагідніє буря, притихне вітер, заніміє легіт. Тишина настане...

Все заніміє, все заслухається. Уставляються ряди, — а в них тисячі... Все заліміє, — бо це мертві складатимуть дівіти...

І питає старшина першого: „З чим приходиш, Товаришу?”

А він відповість: „Приходжу з Карпат! На найвищій шпильці наш стяг повіває!”

І питає другого: „А з чим Ти явився, Друже?”

А той скаже: „Я з-над Дону прибув на збірку. Над водами Дону наш прапор має...”

І питає третього: „А що Ти скажеш, побратиме?”

— Я спішу з-над Сяну. На землях Володимирка наш прапор пишається!

— Чи маєш що нового, Брате? — звернеться до четвертого.

— Мене буря пригнала з Кавказу. На його верхах наш прапор із вітром грається!

Перестануть мерехкотіти зорі. Німо стоятимуть ряди. Тихо плистимуть води Стрипи...

Ціла природа заслухається у стрілецький, січовий звіт...”

І каже гордо український історик:

„На одній з перших сторінок невітньої історії України виписані три золоті букви УСС”.

Микола Угрин-Безгрішний

Роман Купчинський

НА НЕДАВНІМ ПОБОЄВИЩІ.

Надо мною хмари чорні
Обгорнули небосклін
Так, як часом сум обгорне
Душу серед сірих стін.

Підо мною рівні ниви
Забираються до сну —
Перебули тучі, зливи,
Перебудуть ще війну.

А довкола над полями
Ходить мряка як опир —
І холодними ряднами
Накриває Божий мир.

Гинуть тануть в ній поволі
І ті свіжії гроби,
Що то вирости на полі
Попередньої доби.

Вітри зимні з полуночі
Поміж травами летять —
А трава гробам шепоче:
„Розкажіть про тих, що сплять...”

Вівся, 17. XI. 1915.

Січові Стрільці у Києві (ЕС-ЕСИ)

Царська Росія ганебно гине 12. березня 1917 року. Другий військовий з'їзд, у днях 18-19. червня 1917 року, на radoцax вітає 2 000 делегатів. Полонені УСС передираються до Києва. Тут уже діє „Галицько-буковинський Комітет допомоги жертвам війни”. В ньому виринає думка зорганізувати з полонених україн. військову частину. Цим ділом гаряче займаються українські старшини, сот. О. Лисенко й Ромаң Дашкевич. Зав'язком стають 22 полонені у Дарниці. Перша назва цієї військової частини: „Галицько-буковинський Курінь Січових Стрільців”. Відчувається недостача старшин. Курінь має свій виборний Комітет, вибирає теж старшин. Цей революційний лад триває до 19. січня 1918 року. Тоді прийшли перші старшини УСС: Андрій Мельник, Роман Сушко, Василь Кучабський, Федір Черник та інші. Поповнений Курінь дістає нову назву: „Перший Курінь

Січових Стрільців”. Командантом куреня стає б. австрійський старшина Євген Коновалець. Призначення на старшин дістають УСС. Склад куреня: 2 піші сотні по 200 стрільців, запасна сотня (сто добровольців), сотня скорострелів (150 стрільців) і відділ гармашів. В курені — УСС мали традицію першого українсько-національного війська, традицію змагань за волю Нації.

Вже 23. січня 1918. р. перша сотня під командою Р. Сушка вирушає проти московських військ у Полтавщину. Дня 29. січня того ж року цілий курінь виступає на вулиці Києва проти московсько-більшевицького бунту. Бої тривають від 29. січня до 7. лютого 1918. року.

Січові Стрільці відступають з Києва як охорона Українського Уряду в дорозі до Сарн. Повертають з урядом 3. березня 1918. р. Вже 10. березня цього року курінь розвивається в „Перший полк Січових Стрільців”, з силою 2 боєвих й 1 запасного піших куренів, з двома скоро-

стрільними сотнями, одним гармат. дивізіоном зо всіми потрібними господарськими і санітарними установами. Полк має понад 3 000 стрільців.

З приходом гетьманщини Січові Стрільці мандрують по всій Україні. Знову збираються 23. серпня 1918. р. в Білій Церкві як окремий Загін С.С.

Дня 16. листопада 1918. р. рішається доля гетьманщини. На шляху Фастів-Київ Січові Стрільці зустрічаються з охотниками б. старшин російської армії коло стації Мотовилівка. Тут упали: сотник Федь Черник, Микола Загаєвич та 17 стрільців. Ворог тікає до Києва, оставляючи понад 600 убитих.

Від 16. листопада до 3. грудня 1918. року підчас облоги Києва „Окремий Загін С.С.” перетворюється у дивізію в складі „Осадного Корпусу” (понад 20.000 стрільців).

Осадний Корпус здобуває Київ, роззброює німців, одначе важко йому завести дисципліну серед маси іншого вояцтва з різнородних елементів. Твориться Директорія УНР. У-

дарна група йде з Сушком на Полтавщину, друга з О. Думіном у Трипільщину, третя з І. Рогульським займає північну частину Києва.

З 4-го на 5-го лютого 1919 р. українські війська залишають Київ.

Січові Стрільці в запллі, у Прокурові, розвиваються у дві дивізії Корпусу С.С., в другій половині березня 1919. р. С.С. на фронті під командою начальника булави полковника Марка Безручка. Січові Стрільці воюють до грудня 1919. р. на Волині й Поділлі з большевиками, а потім на півдні з добровольчою російською армією.

З початком листопада 1919. року наступає повільне конання Української Армії. Дня 6. грудня 1919. року в Новій Чарторії (на шляху Козятин—Рівне) останні накази для армії. Дня 7. грудня ц. р. виділяється як партизанська група часть армії до так званого „Зимового походу” під проводом ген. Омеляновича-Павленка. Останок армії переходить в Любарі до Польщі на інтернування. Ча-

стина С.С. стає потім зав'язком Шостої Стрілецької Дивізії, переорганізованої армії, що весною 1920. року йде на Київ.

Маємо дві вітки січового війська новітніх часів: „Українських Січових Стрільців” і „Січових Стрільців” (УЕС-ЕСІВ і ЕС-ЕСІВ).

УСУСУСИ МОВЛЯТЬ:

„Хто сильніші руки має, той забирас. Ставаймо сильні. Слабі загибають. Перед нами шлях до світлої прийдешности. Йти треба скорішим кроком, не лежати при дорозі”..

УСС Іван Боберський —
під Новий Рік 1941.

„Тихо дрімає над Стрипою, на горбі, могила... Утоптана стежка до неї — знать — не забувають про тих, що в ній лежать”...

УСС Дмитро Вітовський —
„Звіт” — 1916.

„Вечірній туман стелився землею... Надлетіли з вітром нові хвилі й пригнули аж до землі корчик тернини... З нього впала відциблеґа галужка з колючками й білим квітом, на мертвого, самітнього борця...

А вітер шумів...

УСС Андрій Баб'юк (Ірчан) —
„У хвилях сконання” —
19. ІХ. 1917.

„Гора Маківка сталася місцем страшних і кривавих боїв. Багато Стрільців лягло там буйними головами. Багато там пролялося стрілецької крові. Завдячувати треба тільки Українським Січовим Стрільцям, що у двох страшних приступах відперто ворога. За те вибороло собі Українське Стрілецтво на цій горі безсмертну славу. Між ними поклав там свою буйну голову й наш лицар, гуцул Микитюк.

УСС .. Яремич —
„На горі Маківці” — 1915.

„Я вже йду, тату, дайте мені трохи грошей на дорогу”!

„А йдеш ти, батяре, кажу, бо як устану, то так тебе злуплю, що тобі зараз одхочеться війни!”

„Син не сказав ні слова, обернувся, вийшов і не забрав навіть клуночка, що йому мати злагодила на дорогу в другій кімнаті. Я й тоді думав, що він жартує, а він таки на правду пішов. Жаль мені стало, що так його виправив, без крейцаря, коби був йо-

ми хоч одну корону дав на дорогу,
було б мені легше на серці”...

УСС Захар Ткачук —
„Батьки та діти” — Камінка,
1. VIII. 1915.

„Словом — гарно й приємно жило-
ся в Захисті У.С.С. під опікою своїх,
дуже дбалих лікарів, що все вносили
з собою веселу атмосферу.

Своя організація і свій дім,
як магнет, притягають, наповня-
ють душу охотою і певністю себе”.

УСС Др Йосип Назарук —
„Слідами УСС по шпиталях,, —
восени, 1915.

„Я подивляв цих молоденьких но-
вобранців. Це жниво смерти, яке во-
ни перебули, здавалося, не лишало
по собі ніякого вражіння. Жарти й
дотепи на московську адресу сипали-
ся, як з рукава”.

УСС Іван Цяпка —
„Доповняюча сотня УСС в бою”
— Гошів — 1915.

„Вий, бурє! Шалій, добивайся до
людських зав'ялих голєв,
В їх нерви, в їх жили вжирайся, в їх
серця, їх мозки, їх кров.
Вий, бурє! Неси їм загладу, розковуї
їх з пїтьми оков,
Ламай їх рабство, брєхню, зраду, ви-
точуй з них підлюю кров!”

УСС Василь В. Бєбинський —
1917.

Дня 9. VII.. 1915. року два курєні
УСС з дозволу влади полєчено в
Перший Полк УСС. З того приводу
полковник Гриць Коссак видав у Па-
новичах, дня 22. VIII. 1915. р., Пол-
ковий наказ ч. 1., в якому між ін-
шим читаємо: „В єдності й карності
ступайте вперед і здобувайте нові
лаври на полі бою, на славу й честь
України”.

Писав хор. УСС Василь Панчак

„Ні трагічні переживання жахли-
вої другої світової війни, ні злидні
скитальщини не зламали Вашого ду-
ха, не погасили у Ваших серцях мо-
лодєчого вогню любови до Батьків-

вони, ні не захитали Вашої віри в остаточну перемогу великого Українського Народу над окупантом Його землі”.

Кошовий отаман УСС Др Н. Гірняк
— Привіт З'їздові УСС—Регенсбург.
дня 19. червня 1948.

„Пресова Кватира“

У. С. С.

Українські Січові Стрільці перші місяці по присязі в Стрию 1914. р. і виїзді до Горонди й Страбичева в Карпатській Україні присвячували час вивченню військового мистецтва та здобуванню кращих крісів од застарілих „верндлів” (на один набій).

У згаданих селах стрільці жили в поганих матеріяльних умовах, ходили в різнородних старих одягах, або в нових стрілецьких і сокільських, в „мазепинках” й австрійських шапках, кріси носили на звичайних шнурках. В таких умовах з початком вересня 1914. року зродилася перша пісня УСС, з примітивним змістом, з позиченою мелодією (з пісні „Ой зацвила черемшина”):

„Машерують добровольці через
[Мезетеребеш (Страбичів),
чи то військо, чи то банда, ти
[ніяк не розбереш”.

У вільніших хвиликах збиралися УСС гуртками й заводили розмови на всякі теми, переважно політичні й згодом жартобливі, закінчували їх завсіди співом. Записками з життя стрільців займалися тільки одиниці і то доривочно. Про культурні організації не можна було й думати поважніше.

В Горонді чотар Юліян Буцманюк задумував робити портрети деяких старшин і стрільців, одначе не мав спромоги їх викінчувати по своїх задумах, бо на це не дозволяли часті несподіванки.

На Бескиді чот. Гарасимів і підхорунжий Іван Іванець плянували заснувати мистецький гурток. Незабутній проф. Іван Боберський намічував від самого початку покликати до життя „Артистичну Горстку”, з ділянками мемуаристики, історії, пропаганди, видавництва, малюнків і світлин. За його допомогою виїхав у грудні 1914 року в поле чот. Юліян Буцманюк у характері воєнного маляра і світливця. Першу світлину

виконав він 2. грудня 1914. року в селі Форрашгута, де стаціонував Курінь отамана Гриця Коссака.

У Відні появилася поштівка з ілюстрацією руки (долоні), на якій бачимо малярів, письменників, світлиців, що представляли задуману „Артистичну Горстку”. Окремо Роман Купчинський компонує свою дотепну „Новиніяду”. „Артистична Горстка” випускає два рукописні, багатоілюстровані числа гумористично-сатиричного журналу „Бомба”.

З початком 1915. року, коли в Замковій Паланці сот. УСС Д-р Никифор Гірняк зорганізував Кіш (кадру) УСС, можна було при його видатній допомозі й Д-ра Івана Рихла подумати поважно про організацію культурно-освітнього життя. Ця організація прийняла назву „Пресова Кватира” УСС. Члени цієї організації, що діє безпереривно й досі, взяли з юнацькою енергією до праці на всяких ділянках культурного й товариського життя. За її ініціативою і допомогою організувалися зна-

мениті хори, світливні, гімназія, курси для неграмотних, бібліотеки, оркестри, кантини (славна кантина — Січовий Базар — Теодора Мрочка), читальні, хронікарі, музейники, дописувачі до преси, власні видавництва, часописи й журнали, гуртки стрілецьких малярів, театри, орден „Залізної Остроги” й стрілецька політика...

„Пресова Кватира” zorganizувала теж горстку стрільців-німечників, що поряdkувала стрілецькі могили (Завалів, Ключ, Вікторів).

Дуже багато завдячують „Пресовій Кватирі” й волинські школи.

„Пресова Кватира” — це око, вухо й серце усусуської Сім’ї. Вона об’єднує в монолітну родину все стрілецьтво зо старшинами й громадянством та дає напрям усім організаціям на дійсно тернистому шляху У.С.С.

Видавництво „Червона Калина” під орудою Левка Лепкого, Романа Купчинського, Богдана Гнатевича, Юна Навроцького, Мих. Матчака, Івана

Тиктора, Постолюка та інших стрільців, розвинулося по першій світовій війні до небувалих в Україні розмірів-

З письменників і мистців виступають такі постаті: Теофіль Мелень, Йосип Назарук, Андрій Баб'юк, Микола Голубець, Василь Дзіковський, Йосип Сорохтей, Михайло Гаврилко, Роман Купчинський, Левко Лепкий, Юра Шкрумеляк, Антін Лотоцький, Олесь Бабій, Юліян Буцманюк, Йосип Курилас, Лев Гец, Іван Старчук, Іван Іванець, Михайло Гайворонський, з мистців сцени: М. Бенцаль, Лесь Новина-Розлуцький, Є. Коханенко, Іван Рубчак, Лесь Гринішак, Прибильський, Йосип Гірняк, Я. Барнич, Л. Лісевич, Мороз Андрій, Яр. Гриневич, Лев Смулка та інші.

Щирим опікуном-батьком „Пресової Кватири” УСС до останніх хвилин свого трудячого життя був славної пам'яті професор Іван Боберський.

Йосип Мошура

СВІТЛИНА КОМБАТАНТІВ

Звичайна, здавалася б, світлина:
В селянських свитах, в піджаках
Гурток людей. Вдивись хвилину —
І стане ясно у думках.

Не злагіднить вже стрій „цивілів”
Отих вояцьких гострих рис
І не згасить завзяття й віри
В очах, блискучих, як колись...

Бо правду каже всім глибоку
З світлини кожний комбатант:
Кохаєм над вигоду й спокій
Свій почесний військовий стан.

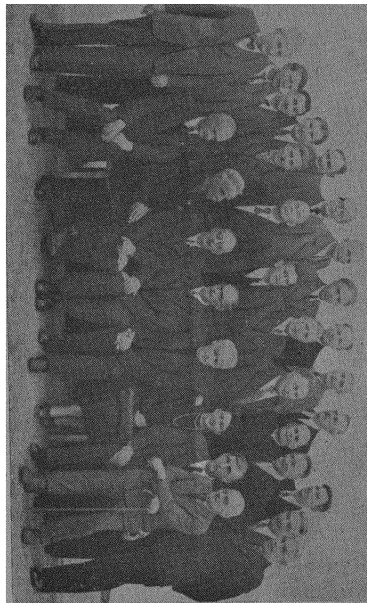
ПРЕСА У.С.С. ДО 1-ГО ЛИСТОПАДА 1918. Р. Б.

- 1) „САМОХОТНИК” — виходить, коли сам хоче... Перше число появилось „на оборозі” дня 21. липня 1915. р. в селі Камінка, в Карпатах. Головними редакторами були: А. Баб'юк (Ірчан), потім Антін Лотоцький.
- 2) „БОМБА” — гумор.-сатир. — неперіодичний журнал. Виходить як рукопис (в одному прим.). Видає „Артистична Горстка”. Появилось два числа в полі. Перше число появилось 21. січня 1916. р. над Стрипою — стор. 52.
- 3) „САМОПАЛ” — готов до стрілу все, коли тільки треба. Перший вистріл пролунав 15. травня 1916. р. в Свистільниках.
- 4) „ВІСТНИК ПРЕСОВОЇ КВАТИРИ УСС”. — Виходить раз у місяць. Редагують: Микола Угрин-Безгрішний й Антін Лотоцький. Перше число появилось у травні 1916. р.

- 5) „УСУСУ” — сатир. орган неінтелігентних інтелігентів. Кіш УСС 1916. Редактор Юрко Каламарь (А. Баб'юк).
- 6) „ТИФУСНА ОДНОДНІВКА” — пам'яткова збірка карантеників. Кіш УСС — 1917. Зредагував Юрко Каламарь.
- 7) „ЧЕРВОНА КАЛИНА” — поважний та гумористично-сатиричний, січовий орган. Видає: Гурток УСС. Редактор Микола Угрин-Безгрішний. Перше число появилося в травні 1917. р.

Замітніші співробітники стрілецької преси: Роман Купчинський, Левко Лепкий, Антін Лотоцький (Тото Долото, Само собою не Руданський, Яр. Вільшенко), Юра Шкрумеляк, Андрій Баб'юк (Ірчан), Василь В. Бобинський, Йосип Курилас, Лев Гец, І. Старчук, Іван Іванець, Микола Голубець, Роман Кузьмович, Василь Дзіковський, Йосип Назарук, Михайло Гаврилко, Лесь Новина-Розлуцький, Іван Цяпка та інші.

Гурток УСС на Святи МАКІВКИ Мюнхен-Фрайман,
6. червня 1948 р.

Братство У. С. С.

Щойно на еміграції могли У.С.С. („стара війна“) об'єднатися знову в одну сім'ю і повести скоординовану діяльність. Вона має незаперечну моральну базу, і святим обов'язком цієї сім'ї, найстарших комбатантів, стати порядкуючим чинником серед роз'єданого громадянства, котре за часто забуває, де ми є, яка доля наших земель і яка наша мета, як політичної еміграції!

На велику радість здорової частини нашого суспільства, передусім патріотичної молоді, Українські Січові Стрільці продовжують свою працю в душі своїх ідеалів.

В днях 31. січня і 1. лютого 1948. Р. Б. відбувся в Регенсбурзі перший на еміграції З'їзд УСС-ів. На ньому одноголосно постановили якнайскоріше згуртувати УСС-ів, розпорошених у цілому світі, плекати історичні традиції українського стрілецтва й ідеали визвольних змагань та державності України, морально й матері-

яльно помагати УСС-ам та їх родинам. Нав'язано вже контакт з УСС-ами у всьому культурному світі, дано почин для створення станиць Товариства в усіх країнах. Приступлено до збирання та забезпечення пам'яток із визвольних змагань, пороблено підготову до видавання чи перевидання монографічного збірника першого стягу, що відновив традицію українського війська та інших видань з недавнього минулого. Не треба й пригадувати, що об'єднання всіх шарів української суспільности, а в першу чергу всіх військово-виків, є історичною konieczністю!

Твердий закон хвилі наказує: об'єднатися на вигнанні й безвідклично обстоювати внутрішнє замирення і правопорядок у нашому зорганізованому житті!

Українські Січові Стрільці ждуть грядущих змагань у непохитній вірі, що і їм пощастить іще брати живу участь при виборенні Волі Україні.

Другий З'їзд УСС відбувся теж у Регенсбурзі в днях 19. і 20. червня

1948. Р. Б. в атмосфері братньої зустрічі, побратимства по ідеї і по зброї. На цьому З'їзді переведено на краще деякі зміни статуту й на внесення Левка Лепкого прийнято назву Товариства: Братство УСС. Головою То-ва є Кошовий отаман УСС Др Никифор Гірняк, його заступником Іван Поритко, секретарем ред. Михайло Островерха.

На цьому ж З'їзді святочно передано традицію УСС рідному Пластові через Курінь ім сот. УСС Федя Черника.

З'їзд благословили духовники: УСС: Всесв. о. Генер. Вікарій М. Вояковський, о. Степан Кіржецький й о. Микола Куницький, о. Ковшик.

Козар Льонгин

БАЗАР

На дворі вже осінь. Сади посумніли.
І вітер тужливу пісню співа.
Заплакані вікна в убогій хатині.
Журливо схилилась над дітьми
[вдова.

І слухають діти, як мати говорить.
І бачать, як сльози спинились в очах...
Про тата згадала, що згинув в База-
[рі, —
Про дикі знущання, про муки і жах.

„Ваш тато не плакав, що гине за
[волю.
Він тризуба міцно стиснув до грудей;
Тиранам послав він страшнее
[прокляття,
Що буде їх мучить і їхніх дітей:”

...„Ви тіло візьмете, нап'єтесь крові,
Та дух наш безсмертний — не
[знищете в нас!
Бо слідом за нами підуть мільйони,
А кара заслужена прийде на вас!”

І раптом затихли слова полум'яні.
Повітря прорізав жахливий удар.
Здригнулися мури. Скотилися трупи.
А дітям ще довго ввижався Базар...

Гайденав, 1945. р.

Марш Українських Військовиків

Від юних літ в нерідних нам держа-
[вах

Про рідне військо мріяли тихцем...
У працях наших і в усіх забавах
Квітчали духа боевим вінцем.

За Україну битися, вмирати,
Горіло серце і палала грудь.
Козацькі стали всі бої вивчати,
Щоб краще знати волі й долі
[путь.

Пророк і вчитель — геній наш Шев-
[ченко,

До серця палко нас всіх пригортав.
Про нашу славу і єдину Неньку,
Пісні про волю на душі нам клав...

І в першій бурі, грізній хуртови-
[ні,
За Україну змагались пішли.
Безбатченкам нашим в чорній го-
[дині
Ім'я ми гідне з боїв принесли.

Про Маківку, Крути, Базар, Лисоню,
Ще пишуть кров'ю поети пісні.
Про Галечківну, цю лицарську доню,
Вже знають навіть і діти дрібні...

Петлюра Симон, Черник, Конова-
[лець,
Орел Вітовський, Олесь — ски-
[талець —
Джерела вічні чарівних огнів!
Дороговкази з наших славних
[днів.

Державне зерно. і в Срібну Землицю
Ми кинули щедро. Йй на врожай!
Діждались дійсно ярої пшениці,
Піднявся гордо наш Карпатський
[Край!

Служняні Владі, що у нас з на-
[роду,
Готові ми всюди спішити на бій,
А всіх продажних, що нам роб-
[лять шкоду,
Прогнати не важко у державу
[змій...

На шляху волі, слави України,
Не спинить ворог, ні гадючий крам,
Йдемо в поході без вагань і зміни,
До Сонця Правди, у наш гордий
[Храм!

„Пр. К.” У. С. С. — 21. III. 1948.

ДРІБНІ ЖАРТИ

В КАРПАТАХ 1915. РОКУ

Цяпка: — Гей, чи маєш папіроси?

Тістечко: — Маю, сотнику, ще два!

Цяпка: — Ти й мене колись попро-

[сиш,

Дай же, хлопче, обидва!

ПОЛЯКИ-ДЕГЕНЕРАТИ:

Пане Боже! Польські наруд! Ми сен

[пшецеж знами!

Для нас цалей України, не просім

[жондами!

(Пане Боже! Польський нарід! Ми ж

[себе, чей, знаєм!

Усієї України, не просим, жадаєм!)

ПАРТІЄЦЬ-АМБІТНИК.

— Дай нам, Боже, Україну від Тиси

[до Дону!

Панувать в ній, крім партійців, я

[не дам нікому.

СТРІЛЕЦЬКА МУЗА В ОБРАЗКАХ.

Усусівський стрілець Льюньо Лепкий
до брата Богдана Лепкого:

„Видиш, брате мій, товаришу мій,
Відлітають сірим шнурком журавлі в вирій“

Тато Чумчумаха, орудник старшинської харчівні в 1917-тому році:

„ТАТО-ЧУМЧУМАХА” I 1917

„Ша, діти, не воркуйте, „цинциліни”
[посмакуйте!
Шлунок стравить всяке свинство,
[пригадає вам дитинство!...
Їв я крейду, „яешницю”, всякі ку-
[рячки, землицю...
Вкрав в татуса цинциліни, робив ма-
[мі добрі „міни”...

АВСТРІЙСЬКИЙ ПОЛКОВНИК Й УСУСУС.

Ав. пол. — Зі, цугсфірер, ви йдете,
як миротворець до кацапів!

Усус — Голошу слухняно, що не можу, бо українці присягали до останнього боротися з кацапами, а не переговорювати з ними!

Ав. пол. — То скидайте шапку „мазепинку” й візьміть нашу та йдіть перед ворога!

Усусус — Український Січовий Стрілець перед ворогом скидає шапку тільки разом з головою!
(„Самоохотник” — 1917.)

НА СТІЛЕЦЬКОМУ СВЯТІ.

На останньому святі роковин Маківки в Мюнхені-Фрайман, після виступу ред. Купчинського, який рецитував свою нову поезію, князь Усусусів Микола Угрин-Безгрішний зробив свою заввагу:

— Ромцьо прекрасно рецитував свій новий твір. Але мав при тім кардинальний брак, якого простити йому не можу!

— ?...

— Не підкрутив вуса...

„Зустріч” — 1948.

В ЕВІДЕНЦІЇ У. С. С.

„Дедьо” Вербовий записує свіжий транспорт новобранців:

- Отже не маєте ніяких документів?
- Не маю, пані фебель!...
- Як це, сину, нічогісінько не маєш?
- Маю тільки паспорт на пацюка (веприка), що колись гнав на ярмарок...
- Ну, бачиш, сину! Давай, це вповні вистарчає!...

НЕ В МАТУРІ Є КУЛЬТУРА...

Не в матурі є культура
Й не в культурі є натура,
А натурі без культури
Не допоможе й три матури...
Тож дивіться, щоб культура
Була там, де є матура.

„Самоохотник на скитальщині” —
[29. квітня 1948.

ПЕРЕД ВІД'ІЗДОМ ЗА ОКЕАН!

Може Ви ще не знаєте , що сливе все необхідне для Вас перед від'їздом, а також і на місці, можете дешево купити

в Українській
Кооперативі „КОС“

у Мюнхені-Фраймані, Варнер Казарми, в таборі для переміщених осіб.

Можна в нас купити: валізки (чамодани), вишивані в українським стилі сорочки, блюзки, рушники, скатерті, прегарні в гуцульським стилі різьблені й інкрустовані касети (скриньки), тютюнярки, тризуби, альбоми та інше.

Можна теж купити або продати, чи дати в коміс усяке чоловіче й жіноче

взуття, одяги, білизну, у великому виборі галянтерію, кухонну й домашню посуду, електричні залізка (праски), ножі, машинові голки, взагалі все те, що потрібне в дорозі й на місці.

Не забудьте теж заpastися у нас у найновішу українську літературу, журнали та часописи. Є у нас теж усякі шкільні підручники, шкільне і писальне приладдя, словники та підручники чужих мов.

Купити можна в нас усякого рода продукти, рибні, овочеві та інші консерви й овочі.

Все це у великому виборі й дешево. Купуючи в кооперативі, побільшуєте національний капітал, за який розбудовується варстат праці для тих, що не зможуть виїхати за океан.

УКРАЇНСЬКИЙ НЕЗАЛЕЖНИЙ
ТИЖНЕВИК

«**Ч А С**»

ВИХОДИТЬ КОЖНОЇ П'ЯТНИЦІ.

ВИДАЄ СПІЛКА З ОБМ. ПОР. ЛІ-
ЦЕНЦІЯТ Р. ІЛЬНИЦЬКИЙ. ГОЛ.
РЕДАКТОР М. КОЛЯНКІВСЬКИЙ.

Кожне число має найменше 10
сторінок.

Ціна числа 50 пф.

Адреса:

FÜRTH (BAYERN) MAXSTRASSE 13,
TEL. 7 2 8 2 7.

УКРАЇНСЬКА ТРИБУНА

Мюнхен 2, Дахауерштрассе 9/II.

Уповноважений видавець:

В. Пасічняк

Видає: Українська Видавнича
Спілка

Редагує: Колегія.

Редакція не вміщує статей і дописів, не підписаних правдивим ім'ям та прізвищем автора. Вміщені статті, також за підписом автора, не конечно є висловом поглядів чи становища Редакції «Української Трибуни»

Ціна числа 30 пф.

Н Е Д І Л Я

Український незалежний часопис

Видає: Видавництво «Неділя»

Редагує: Колегія

UKRAINIAN WEEKLY „NEDILA“

Aschattenburg, Seewenheimerstr. 50

Головний редактор:

Генадій Которович.

В зв'язку з підвишкою ціни 1 при-
мірника „Неділі” до 30 пф. перед-
плата становить:

В Німеччині:

на 1 місяць 1,50 ДМ

на 2 місяці 3,00 ДМ

на 3 місяці 4,50 ДМ

За кордон:

на 1 місяць 2,00 ДМ

на 2 місяці 4,00 ДМ

на 3 місяці 6,00 ДМ

Українські Вісті

Редагує Колегія.

Головний редактор Юр. ДИВНИЧ

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу невміщених дописів листується лише в особливих випадках.

— Дописи і листи в справах редакційних адресувати не окремим редакторам, а Редакції:

Redaktion „Ukrainiski Wisti“
Neu-Ulm, Ludwigstrasse 10,

а в справах Адміністрації, з допискою

„Administration“.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульм — Блок „Е“ від 8-12 год. щоденно, крім суботи та понеділка.

Передплачуйте „ПУ - ГУ“!

Вартість передплати:

Для Німеччини

і полонених в Англії

3 наступних чисел . . . 2,40 нм.

5 наступних чисел . . . 4,— нм.

за 10 наступних чисел . . . 8,— нм.

Для інших країн

сплачувана в німецьких марках

за 3 наступних числа . . . 3,60 нм.

за 5 наступних числа . . . 6,— нм.

за 10 наступних числа . . . 12,— нм.

За кордоном

Англія . . . . . — 1 шіл.

Аргентина . . . . . — 10 ам. цент.

Бельгія . . . . . — 10 б. франк.

Бразилія . . . . . — 10 ам. цент.

Канада . . . . . — 10 цент.

Італія . . . . . — 10 цент.

Франція . . . . . — 30 франк.

Швейцарія . . . . . — 1 шв. фр.

в усіх інших країнах — 10 ам. цент.

Передплату надсилати грошовими

переказами на адресу:

Augsburg Stadtjägerstrasse 2-1.

Verlag „PU - HU“

Bremen- Vegesack

(23) Laet Grohn

M. B/304

232 Naziporno

Art. 14

Українська
Таборова Кооператива
„САМОПОМІЧ“

з відповідальними уділами —
Мюнхен — Варнер Казарми —
веде крамницю галянтерії, ялинно-
овсчевий відділ, буфет з усякими
харчами, обідами й вечерями.

Кооператива веде різьбарню, книж-
ковий відділ, продаж часописів (з
європейські й заморські), поштівок і
канцелярйного приладдя.

В кооперативі дістанете й усі стої-
лецькі видання і відзнаки, між інши-
ми: „ЗУСТРІЧ“ (1 нм), „САМОХО-
ДИК“ (3 нм), „МОЛИТВА У.С.С.“ (20 пф.)
